

ویرہ نامہ

آشنایی با دفتر تبلیغات اسلامی

ویژه نامه آشنایی با دفتر تبلیغات اسلامی

تاسیس دفتر تبلیغات اسلامی به فرمان امام خمینی (ره)

دفتر تبلیغات اسلامی نهادی است که در ۱۶ اردیبهشت ماه سال ۱۳۵۸ به دستور امام خمینی (ره) تاسیس شده است.

روحانیون به جبهه ها در دستور کار دفتر تبلیغات اسلامی قرار گرفت و این نهاد شهدای بسیاری را تقدیم انقلاب و اسلام کرد. حضرت امام خمینی (قدس سره) در ۲۳ اردیبهشت ۱۳۵۸ طی حکمی برای انتصاب حجت الاسلام آقای حاج شیخ محمد عبایی خراسانی در جایگاه نماینده ایشان در دفتر تبلیغات اسلامی قم، مرقوم فرمودند:

«تاکنون دفتر مذکور [دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم] خدمت های شایان تقدیری به اسلام و جمهوری اسلامی و حوزه های علمیه نموده است که باید از آن تشکر نمود.»

این دفتر در طول سالیان متمادی بسته به نیازها و متناسب با مطالبات مقام معظم رهبری (مدظله العالی) در بخش های فرهنگی و تبلیغی، آموزشی، پژوهشی و فضای مجازی، هنر و رسانه توسعه یافته است و همواره دستاوردهای تبلیغی و علمی این دفتر مورد تقدیر معمار انقلاب اسلامی حضرت امام خمینی (ره)، مقام معظم رهبری (مدظله العالی)، عموم مردم و جامعه علمی قرار گرفته است.

دفتر تبلیغات اسلامی پس از دفاع مقدس

پس از دفاع مقدس، فضای تبلیغی از حضور در جبهه های نبرد به نقش آفرینی در جبهه های سازندگی و تبلیغ معارف اسلامی معطوف شد و معاونت فرهنگی و تبلیغی، ماموریت ساماندهی مبلغان و آموزش و ارتقای مهارت های تبلیغی آنان، تولید محتوای تبلیغی، اعزام مبلغان و گروه های تبلیغ عمومی و تبلیغ تخصصی، توسعه همکاری ها و مشارکت مؤثر با نهادها و تشکل های فرهنگی دولتی و مردم نهاد، و ارتقای سطح فرهنگ و معارف دینی را عهده دار شد.

پیروزی انقلاب اسلامی ایران در بهمن ۱۳۵۸ به زعامت مرجعیت دینی و با حضور و همراهی جدی و اثرگذاری روحانیت فصل جدیدی را در حیات علمی و سیاسی-اجتماعی حوزه های علمیه رقم زد.

توجه دفتر به اسلامی شدن علوم انسانی

با تاکید رهبر معظم انقلاب (مدظله العالی) بر اسلامی شدن علوم انسانی و لزوم پژوهش در حوزه های علوم انسانی، دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم ماموریت های پژوهشی خود را در قالب تشکیل معاونت پژوهش سامان بخشید و صدها محقق و پژوهشگر در پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی مشغول فعالیت شدند.

گشوده شدن فضای فعالیت دینی و فرهنگی، اقبال افشار مختلف جامعه به آشنایی بیشتر با معارف دینی و معنویت و اخلاق، ضرورت تبیین مبانی انقلاب و ارتقاء بینش سیاسی عموم مردم، و لزوم دانش افزایی و مهارت افزایی طلاب و فضلاء حوزوی جهت ایفای نقش مورد انتظار در شرایط نوین، امام خمینی (ره) و دیگر شخصیت های برجسته انقلاب را بر آن داشت که با تأسیس برخی نهادهای همسو با اندیشه انقلاب اسلامی و انتظام بخشی به مدیریت کلان حوزه های علمیه به نیازها و ضرورت های فوق پاسخ مناسب دهند.

معرفی ساختار

دفتر تبلیغات اسلامی متشکل است از پنج معاونت: «فرهنگی تبلیغی»، «پژوهش»، «آموزش»، «فضای مجازی، هنر و رسانه» و «منابع انسانی و پشتیبانی»، اداره کل های حوزه ریاست، حراست و حفاظت، مؤسسات و مراکز وابسته (پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، دانشگاه باقرالعلوم (ع)، مرکز ملی پاسخگویی به سوالات دینی، صندوق قرض الحسنه، مؤسسه بوستان کتاب، خانه خلاق و نوآوری اشراق، مؤسسه فرهنگی فردوس و سف، مؤسسات آموزش عالی حوزوی معصومیه، امام رضا (ع)، مجتهدامین، علامه مجتهدی) و سه شعبه (اصفهان، جنوب شرق، خراسان رضوی) و ۲ نمایندگی در تهران و خوزستان.

بیش از ۲ هزار جلد کتاب در حوزه علوم انسانی و اسلامی مانند دایرةالمعارف قرآن کریم؛ فرهنگ قرآن؛ تاریخ اندیشه سیاسی متفکران اسلامی؛ فرهنگنامه مؤلفان اسلامی؛ اصطلاحنامه علوم اسلامی (تزاروس)؛ دایرةالمعارف فلسفه دین؛ دانشنامه متکلمان شیعه؛ دانشنامه اصولیان شیعه؛ و احیای مجموعه آثار اندیشمندان شیعه ثمره این پژوهش ها است.

دغدغی اسلامی شدن دانشگاه ها

پس از تاکید مقام معظم رهبری (مدظله العالی)، جامعه نخبگانی و نظام اسلامی در خصوص ضرورت اسلامی شدن دانشگاه ها، معاونت آموزش دفتر تبلیغات اسلامی مأموریت ویژه ای پیدا کرد

اعزام مبلغ به جبهه ها در ایام جنگ

با شروع جنگ تحمیلی علاوه بر خدمات فرهنگی و تبلیغی، اعزام

ویژه نامه آشنایی با دفتر تبلیغات اسلامی

پشتیبانی و حمایت از مبلغان و پژوهشگران، فعالیت‌هایی را انجام می‌دهد.

در حوزه نشر موسسه بوستان کتاب فعالیت می‌کند. این موسسه سالیان متمادی به عنوان ناشر برگزیده کشور انتخاب شده و اکنون پرافتخارترین ناشر کشور است.

همچنین در سال‌های اخیر کتابخوان الکترونیک پژوهان به عنوان سامانه پژوهشی تولید، توزیع و مطالعه کتاب الکترونیک توسط معاونت پژوهشی این دفتر طراحی و اجرا شد.

این سامانه ضمن فراهم آوردن دسترسی سریع و آسان به کتاب‌ها و مجلات، دایره مخاطبان محتوای وزین تولیدی را نیز گسترش داده و کتاب‌ها را با قیمت مناسب و امکانات متنوع مطالعه در اختیار ایشان قرار می‌دهد.

انتشار ده‌ها نشریه علمی پژوهشی

همچنین به همت بخش‌های مختلف این دفتر، ده‌ها نشریه علمی پژوهشی، علمی تخصصی و علمی ترویجی منتشر می‌شود.

پاسخگویی به سوالات و شبهات دینی

دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم با درک نیازهای جامعه و مطالبات مردم در زمینه پاسخگویی دینی و به منظور تمرکز و ارتقاء سطح پاسخگویی، مراکز مختلف پاسخگویی خود را سامان داده و مرکز منسجم و گسترده‌ای تحت عنوان «مرکز ملی پاسخگویی به سوالات دینی» را تأسیس نمود.

پرسشگران در ارتباط با این مرکز تخصصی، علاوه بر دریافت پاسخ سوالات و رفع شبهات از آموزه‌های دینی، ارتباط مستقیم و بی‌واسطه‌ای را با متخصصان و کارشناسان حوزه علمیه تجربه می‌کنند که این تجربه هم اعتماد آنها به یک مرکز پاسخگویی دینی حوزوی را افزایش داده و هم به آرامش و اطمینان درونی آنها در مواجهه با پرسش‌ها و شبهات موجود کمک می‌کند.

این مرکز با استفاده از اساتید و محققین حوزه علمیه و با هدف پاسخگویی تخصصی به سوالات دینی اقشار مختلف جامعه، کارشناسان خود را در گروه‌هایی تخصصی سازماندهی کرده و مشغول انجام وظیفه می‌باشند.

و اکنون دانشگاه باقرالعلوم (ع) و مؤسسات آموزش عالی حوزوی امام رضا (علیه‌السلام)، معصومیه، علامه مجلسی (قدس سره) و مجتهده امین (قدس سرها) در جهت آموزش و پژوهش علوم انسانی با رویکرد دینی و پاسخگویی به الزامات و اقتضائات روز جامعه در سطوح مختلف از کارشناسی تا دکترا و در رشته‌های مختلف علوم انسانی اسلامی از میان طلاب حوزه‌های علمیه دانشجویی پذیرند.

توجه به فضای مجازی، هنر و رسانه

در سال ۱۳۹۷ در دیدار مسوولین دفتر با رهبر معظم انقلاب، ایشان ضمن قدرانی از حرکت‌های علمی و تبلیغی دفتر بر حضور فعالانه و جریان ساز در فضای مجازی تاکید داشتند.

دفتر تبلیغات اسلامی که فعالیت در فضای مجازی را از سال ۱۳۹۳ به شکل گروه‌های تبلیغ نوین شروع کرده بود، سال ۱۳۹۷ با تأسیس معاونت فضای مجازی، هنر و رسانه وارد این عرصه شد و ساماندهی مبلغان در عرصه فضای مجازی و رسانه بصورت جدی در دستور کار خود قرار داده است.

اکنون هزاران مبلغ در فضای مجازی هنر و رسانه با حمایت، پشتیبانی و ساماندهی دفتر تبلیغات اسلامی فعالیت می‌کنند.

شناسایی و حمایت از خلاقیت‌ها و نوآوری‌های فرهنگی

دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم در سال ۱۳۹۹ و در مسیر توسعه فعالیت‌های فرهنگی و تبلیغی و به منظور شناسایی، حمایت و شبکه‌سازی خلاقیت‌ها و نوآوری‌های فرهنگی، مبادرت به تأسیس خانه خلاق و نوآوری اشراق نمود.

در این خانه، ایده‌های خلاق و نوآورانه که قابلیت ترویج ارزش‌های فرهنگی به صورت تاب‌آور را داشته باشد پذیرش شده و از طریق حمایت‌های آموزشی، مشاوره‌ای، امکاناتی و مادی سعی می‌شود شرایطی فراهم آید که ایده‌های پذیرش شده به بلوغ رسیده و بتوانند در قامت یک خدمت یا محصول فرهنگی در گستره‌ی جامعه‌ی اسلامی زمینه ساز نشر و توسعه ارزش‌های فرهنگی و دینی بشوند.

توجه به نشر علوم دینی و حمایت از مبلغان و پژوهشگران

دفتر تبلیغات اسلامی علاوه بر ماموریت‌های فوق، در حوزه نشر و

ویژه نامه

آشنایی با دفتر تبلیغات اسلامی

خاص خود مشغول باشد همگی دست به دست هم دهند تا ظرفیت فعالیت های خود را در جهت کمک به حل مسائل خاصی هم افزا کنند.

عرصه های پاسخگویی این مرکز عبارتند از: مکتوب، تلفنی، اینترنتی، پیامک و رسانه.

تشکیل قطب های فکری و فرهنگی

مسأله محوری نیازمند طراحی قالب و ساختار متناسب با خود بود که تأسیس قطب های فکری و فرهنگی و تشکیل میزهای تخصصی برای هر یک از مسائل تعیین شده، قالب مطلوبی را فراهم آورد.

همچنین در برخی از رویدادهای بزرگ فرهنگی کشور همچون نمایشگاه کتاب، کارشناسان مرکز در قالب غرفه هایی جهت پاسخگویی تخصصی حضور می یابند و اخیراً نیز اقداماتی در خصوص پاسخگویی تخصصی به دانش آموزان سمپاد و همچنین دانشجویان بصورت رو در رو و با حضور در آن مجموعه ها نیز توسط این مرکز در حال انجام است که مورد استقبال نسل جوان و نوجوان قرار گرفته است.

دفتر تبلیغات اسلامی از آغاز تأسیس تاکنون بر اساس مأموریت های محوله از سوی مقام معظم رهبری در زمینه های تبلیغی، پژوهشی، آموزشی و حضور جریان ساز در فضای مجازی، هنر و رسانه فعالیت می نماید.

تأسیس صندوق قرض الحسنه

در راستای پشتیبانی و ارائه تسهیلات رفاهی از مبلغان، محققان و طلاب و روحانیون صندوق قرض الحسنه دفتر تبلیغات اسلامی تأسیس شد.

اعزام سالانه ده ها هزار مبلغ عمومی و تخصصی، تالیف و انتشار صدها جلد کتاب و مجله، تربیت صدها مبلغ و هنرآموز دینی و آموزش سالانه صدها دانشجو و طلبه خواهر و بردار گواه موفقیت این نهاد حوزوی و انقلابی در چهل و چهارمین سالروز تأسیس آن به فرمان حضرت امام خمینی(ره) است.

این صندوق در سال ۱۳۵۹ با سرمایه اولیه و اهدایی حضرت امام خمینی (قدس سره) افتتاح شد و تاکنون در قالب پرداخت تسهیلات قرض الحسنه بدون کارمزد منشأ خدمات بسیاری برای طلاب، فضلاء، اساتید، پژوهشگران و مبلغین حوزه های علمیه بوده است.

حرکت به سمت مسئله محوری

گزارش از: محمدرضا قربان زاده

وجه مشترک فعالیت های دفتر تبلیغات اسلامی تا سال ۱۳۸۸ کارکرد محوری است، به این معنا که برای هر بخش و مرکز در درون ساختار دفتر، اهداف و وظایف خاصی تعریف شده بود و هر بخش به کارکردهای تعریف شده اهتمام می ورزید.

از سال ۱۳۸۹ هیأت امنای دفتر تبلیغات اسلامی که توسط مقام معظم رهبری (مدظله العالی) منصوب می شوند بر آن شدند که این نهاد را مسأله محور کنند و چرخشی راهبردی از کارکرد محوری به مسأله محوری را وجهه همت قرار دهند.

این مأموریت به مرکز برنامه ریزی و نظارت راهبردی دفتر واگذار شد. مسأله محوری به معنای آن است که در گام نخست از میان مسائل گوناگون مربوط به جامعه، نظام، روحانیت و حوزه ها و فرهنگ عمومی و فضای علمی کشور، چند مسأله خاص انتخاب شود و تمام ظرفیت دفتر تبلیغات اسلامی در خدمت کمک به حل آن مسائل قرار گیرد. بنابراین به جای آنکه هر بخش و مرکز به طور مجزا و همچون جزایر پراکنده به فعالیت ها و تحقق کارکردهای

